12/10/2019

Η παραβολή του σπορέα

/ Ορθόδοξες Προβολές

ΕΥΑΓΓΕΛΙΚΟ ΑΝΑΓΝΩΣΜΑ: Πρωτότυπο Κείμενο

«Εἶπεν ὁ Κύριος τήν παραβολήν ταύτην· Ἐξῆλθεν ὁ σπείρων τοῦ σπεῖραι τὸν σπόρον αὐτοῦ. Καὶ ἐν τῷ σπείρειν αὐτὸν ὃ μὲν ἔπεσε παρὰ τὴν ὁδόν, καὶ κατεπατήθη, καὶ τὰ πετεινὰ τοῦ οὐρανοῦ κατέφαγεν αὐτό· καὶ ἕτερον ἔπεσεν ἐπὶ τὴν πέτραν, καὶ φυὲν ἐξηράνθη διὰ τὸ μὴ ἔχειν ἰκμάδα· καὶ ἕτερον ἔπεσεν ἐν τῷ μέσῳ τῶν ἀκανθῶν, καὶ συμφυεῖσαι αἱ ἄκανθαι ἀπέπνιξαν αὐτό· καὶ ἕτερον ἔπεσεν εἰς τὴν γῆν τὴν ἀγαθήν, καὶ φυὲν ἐποίησε καρπὸν ἑκατονταπλασίονα. Ἐπηρώτων δὲ αὐτὸν οἱ Μαθηταὶ αὐτοῦ λέγοντες· Τίς εἴη ἡ παραβολὴ αὕτη; Ὁ δὲ εἶπεν· Ὑμῖν δέδοται γνῶναι τὰ μυστήρια τῆς βασιλείας τοῦ Θεοῦ, τοῖς δὲ λοιποῖς ἐν παραβολαῖς, ἵνα βλέποντες μὴ βλέπωσι καὶ ἀκούοντες μὴ συνιῶσιν. Ἔστι δὲ αὕτη ἡ παραβολή· Ὁ σπόρος ἐστὶν ὁ λόγος τοῦ Θεοῦ· Οἱ δὲ παρὰ τὴν ὁδόν, εἰσιν οἱ ἀκούσαντες· εἶτα ἔρχεται ὁ διάβολος, καὶ αἴρει τὸν λόγον ἀπὸ τῆς καρδίας αὐτῶν, ἵνα μὴ πιστεύσαντες σωθῶσιν. Οἱ δὲ ἐπὶ τῆς πέτρας, οἳ ὅταν ἀκούσωσι, μετὰ χαρᾶς δέχονται τὸν λόγον, καὶ οὗτοι ρίζαν οὐκ ἔχουσιν, οἳ πρὸς καιρὸν πιστεύουσι καὶ ἐν καιρῷ πειρασμοῦ ἀφίστανται. Τὸ δὲ εἰς τὰς ἀκάνθας πεσόν, οὗτοί εἰσιν οἱ ἀκούσαντες, καὶ ὑπὸ μεριμνῶν καὶ πλούτου καὶ ἡδονῶν τοῦ βίου πορευόμενοι

συμπνίγονται, καὶ οὐ τελεσφοροῦσι. Τὸ δὲ ἐν τῇ καλῇ γῇ, οὗτοί εἰσιν, οἵ τινες ἐν καρδίᾳ καλῇ καὶ ἀγαθῇ, ἀκούσαντες τὸν λόγον, κατέχουσι, καὶ καρποφοροῦσιν ἐν ὑπομονῇ. Ταῦτα λέγων ἐφώνει· Ὁ ἔχων ὦτα ἀκούειν, ἀκουέτω.

Νεοελληνική Απόδοση

«Είπε ο Κύριος αυτή την παραβολή: «Βγήκε ο σποριάς για να σπείρει το σπόρο του· καθώς έσπερνε, μερικοί σπόροι έπεσαν στο δρόμο, όπου καταπατήθηκαν και τους έφαγαν τα πουλιά. Άλλοι έπεσαν στις πέτρες και, όταν φύτρωσαν, ξεράθηκαν, γιατί δεν είχε υγρασία. Άλλοι σπόροι έπεσαν ανάμεσα σε αγκάθια και, όταν αυτά φύτρωσαν μαζί τους, τους έπνιξαν. Άλλοι όμως έπεσαν στο γόνιμο έδαφος, φύτρωσαν κι έδωσαν καρπό εκατό φορές περισσότερο». Οι μαθητές του τότε τον ρώτησαν: «Τι σημαίνει η παραβολή αυτή; » Εκείνος τους απάντησε: «Σ΄ εσάς έδωσε ο Θεός να γνωρίζετε τα μυστήρια της βασιλείας του Θεού, ενώ στους υπολοίπους αυτά δίνονται με παραβολές, ώστε να κοιτάζουν και να μη βλέπουν και ν΄ ακούνε αλλά να μην καταλαβαίνουν». «Η παραβολή αυτή σημαίνει το εξής: Ο σπόρος είναι ο λόγος του Θεού. Οι σπόροι που έπεσαν στο δρόμο είναι εκείνοι που άκουσαν το λόγο του Θεού, έρχεται όμως ύστερα ο διάβολος και τον παίρνει απ΄ τις καρδιές τους, για να μην πιστέψουν και σωθούν. Οι σπόροι που έπεσαν στο πετρώδες έδαφος είναι εκείνοι που, όταν ακούσουν το λόγο, τον δέχονται με χαρά, δεν έχουν όμως ρίζα· γι΄ αυτό πιστεύουν για λίγο διάστημα και, όταν έρθει ο καιρός της δοκιμασίας, απομακρύνονται. Αυτοί που έπεσαν στ΄ αγκάθια είναι εκείνοι που άκουσαν το λόγο, συμπορεύονται όμως με τις φροντίδες, με τον πλούτο και τις απολαύσεις της ζωής, πνίγονται απ΄ αυτά και δεν καρποφορούν. Με το σπόρο που έπεσε στο γόνιμο έδαφος εννοούνται όσοι άκουσαν το λόγο με καλή και αγαθή καρδιά, τον φυλάνε μέσα τους και καρποφορούν με υπομονή». Αφού τα είπε όλα αυτά, πρόσθεσε με έμφαση: «Όποιος έχει αυτιά για ν΄ ακούει ας τα ακούει».

Σχολιασμός

Η σημερινή ευαγγελική περικοπή σηματοδοτεί την επίσημη έναρξη του νέου κατηχητικού έτους. Από σήμερα η εκκλησία μας και τα στελέχη της με ανανεωμένες δυνάμεις θα ξεκινήσουν την εκ νέου σπορά του λόγου του Θεού αποσκοπώντας στην κατά Χριστόν πρόοδο και προκοπή του λαού του Θεού. Για το λόγο αυτό έχει θεσπιστεί να διαβάζεται κατά τη θεία λειτουργία, η γνωστή παραβολή του καλού σπορέως, ο οποίος ρίχνει το σπόρο στη γη και αναμένει να πάρει τους καρπούς της σποράς. Όπως όλες οι παραβολές του Χριστού και αυτοί η παραβολή αποκαλύπτει το μυστήριο της βασιλείας του Θεού. Μέσα από τις εικόνες της καθημερινής ζωής των ανθρώπων και την απλότητα της αφηγήσεως, ο παραβολικός λόγος του Χριστού μας διδάσκει για τις αλήθειες του λόγου του

Θεού, του λόγου του Ευαγγελίου και της βασιλείας του Θεού. Έτσι οι ιεροί ευαγγελιστές τοποθετούν τη παραβολή μέσα στο πλαίσιο εκείνο σύμφωνα με το οποίο ο Χριστός αναγγέλλει το λόγο του Θεού. Η παραβολή του σπορέως είναι μία από τις σημαντικότερες παραβολές και είναι παρμένη από την αγροτική ζωή. Είναι πολύ σημαντικό επίσης ότι ο ίδιος ο Κύριος ερμηνεύει την παραβολή μετά από ερώτηση των μαθητών του. Η εικόνα είναι συμβολική. Ο σπορέας είναι ο Χριστός, ο σπόρος είναι το ευαγγέλιο Του και η γη είμαστε όλοι εμείς που καλούμαστε να καρποφορήσουμε μέσα μας τον λόγο του Θεού. Ο σπόρος καρποφορεί αναλόγως με τη δεκτικότητα και τη γονιμότητα του εδάφους.

Η εικόνα του Χριστού Μεσσία ως σπορέως ανατρέπει εκείνη των Ισραηλιτών οι οποίοι ανέμεναν το Μεσσία ως κοσμικό άρχοντα. Η εικόνα του σπορέως δεν περιέχει ούτε ίχνος βίας ούτε κοσμικής δυνάμεως και όλοι οι άνθρωποι καλούνται να γίνουν μέτοχοι της βασιλείας του Θεού να αποκτήσουν τη σωτηρία και γι αυτό ο σπόρος σπέρνεται παντού. Ο σπορέας σπέρνει το σπόρο χωρίς διάκριση στο δρόμο, στο πετρώδες έδαφος, μέσα σε ακανθώδες έδαφος κατά τον ίδιο τρόπο που σπέρνει και στο καλλιεργημένο και γόνιμο έδαφος. Ωστόσο αν ήταν μια απλή γεωργική πράξη θα ήταν παράλογο για την αλόγιστη σπατάλη του σπόρου μέσα σε καλά και άγονα εδάφη όπου θα ήταν βέβαιο ότι η σπορά θα ήταν εκατό τοις εκατό αποτυχημένη. Όμως η παραβολή αυτή ξεφεύγει από την απλή πραγματικότητα της καθημερινότητας και της αγροτικής ζωής ο Χριστός δίνει ένα διπλό μήνυμα. Το πρώτο είναι ότι οι άνθρωποι δεν πρέπει να αναμένουν το Μεσσία να έλθει με θόρυβο και με κοσμική εξουσία αλλά για μια ταπεινή έλευση. Το δεύτερο μήνυμα της παραβολής είναι ότι ο Θεός δεν κάνει διάκριση μεταξύ των ανθρώπων δεν οδηγεί κάποιους στην σωτηρία και κάποιους στην απώλεια, αλλά καλεί όλους να γίνουν μέλη και κληρονόμοι της βασιλείας του Θεού. Η βασιλεία του Θεού δεν θα έλθει στον καθένα μας δια της βίας αλλά εργάζεται αθόρυβα στις καρδιές των ανθρώπων, όπως ο σπειρόμενος σπόρος βλαστάνει και παράγει καρπούς.

Ο σπειρόμενος σπόρος είναι λόγος του Θεού. Ο σπόρος αυτός σπέρνεται από τον ίδιο τον Χριστό και εισέρχεται στις καρδιές των ανθρώπων. Ο λόγος του Θεού, το Ευαγγέλιο Του είναι ο ίδιος ο Χριστός. Άρα είναι λόγος απόλυτης γνησιότητας, αυθεντικότητας και αναμφισβήτητης πνευματικής εξουσίας. Είναι ο ίδιος ο Χριστός αποκαλυπτόμενος αυτοπροσώπως μέσα στα ιερά κείμενα της Αγίας Γραφής, ο οποίος κρούει την θύρα της ανθρώπινης ψυχής αναζητώντας ικανό και δεκτικό έδαφος προκειμένου να καρποφορήσει και να βλαστήσει. Τα ιερά αυτά κείμενα ευαγγελίζονται το μήνυμα της εν Χριστώ σωτηρίας. Η σπορά όμως του θείου λόγου είναι και θεμελιώδες έργο της Εκκλησίας σύμφωνα με τη δική του εντολή «Μαθητεύσατε πάντα τα έθνη» (Ματθ. 28,19). Κηρύξατε το ευαγγέλιον πάση τη κτίσει»(Μαρκ.16,15). Έργο και σκοπός και καθημερινός αγώνας της

Εκκλησίας και των ποιμένων της είναι να φέρουν κοντά τους ανθρώπους, να σπείρουν στις καρδιές τους το σπόρο του λόγου της πίστεως. Έπειτα σπορά και καρποφορία συνδέονται μεταξύ τους, άλλος ενεργεί τη σπορά και άλλοι πραγματοποιούν τη συγκομιδή των καρπών. Ο Θεός σπείρει και οι άνθρωποι θερίζουν. Από όσο γνωρίζουμε και από την αγροτική ζωή από τη στιγμή που γίνεται η σπορά μέχρι την ώρα του θερισμού μεσολαβεί αρκετός χρόνος κι έτσι διαπιστώνουμε ότι ο Θεός παρέχει χρόνο στον καθένα μας να καλλιεργήσει το λόγο του Θεού μέσα του και να τον καταστήσει καρποφόρο. Ακόμη ο θερισμός είναι η εικόνα της τελικής κρίσεως και της εσχατολογικής αιώνιας βασιλείας του Θεού. Ο σπόρος σπείρεται στο έδαφος και δίδει την εντύπωση ότι χάνεται, καταστρέφεται, πεθαίνει για το λόγο αυτό συμβολίζει την ανάσταση των σωμάτων, τα οποία θα αναστηθούν όπως και σπόρος. Εξάλλου ο ίδιος ο Κύριος είχε τονίσει: «Μακάριοι οι ακούοντες το λόγο του Θεού και φυλάσσοντες αυτόν» (Λουκ.11,28). Ευτυχισμένοι είναι εκείνοι που ακούνε το λόγο του Θεού και τον κρατούνε στοργικά σαν θησαυρό στην καρδιά τους. Μόνο τότε καρποφορεί σε αρετή και σε πνευματική προκοπή ο θείος λόγος.

Η παραβολή του σπορέως αποτελεί κλίση προς όλους τους ανθρώπους να δεχθούν το λόγο του Θεού. Ο καθένας οφείλει να μεταβάλει σε σχέση με το σπόρο, δηλαδή το λόγο του Θεού, τη πέτρινη καρδιά του σε καλλιεργημένο και καρποφόρο έδαφος. Ο λόγος του Θεού καρποφορεί «εν υπομονή» και όταν αντιληφθούμε ότι ο Κύριος Ιησούς Χριστός είναι ο μεγάλος σπορέας, αυτός ποτίζει, αυτός καλλιεργεί με την χάρη του τον ευαγγελικό λόγο στις ψυχές μας και τότε με καρτεριά και εμπιστοσύνη θα ζητάμε και θα περιμένουμε τους καρπούς.

Αυτό που ωθεί τον Θεό στη σπορά του λόγου είναι η μεγάλη αγάπη του. Κάθε ενέργεια του Θεού αποτελεί έκφραση της αγάπης του προς τον άνθρωπο. Δεν μας αφήνει να αμφιβάλλουμε και να τρέφουμε ψευδαισθήσεις. Η καρποφορία του σπόρου χρειάζεται υπομονή. Δεν είναι αρκετό ότι θα πέσει στο χωράφι της ψυχής μας ο σπόρος του Ευαγγελίου.